

Motion till riksdagen 2019/20:3447

av **Niklas Wykman m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2019/20:47 Skatt på plastbärkassar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2019/20:47 Skatt på plastbärkassar.

Motivering

Regeringen föreslår att det ska införas en punktskatt på plastbärkassar fr.o.m. den 1 maj 2020. Skatt föreslås tas ut med 3 kronor per plastbärkasse. För plastbärkassar med en vägg tjocklek som understiger 15 mikrometer och en volym som inte överstiger sju liter föreslås skatt tas ut med 30 öre per plastbärkasse.

Plastpåseskatten kommer att innebära en betydande skattehöjning för vanliga barnfamiljer. Regeringen beräknar att plastpåseskatten ska ge flera miljarder kronor till statskassan, men samtidigt är syftet att det regeringen nu beskattar ska minska. Att bygga skattepolitiken på skattebaser som man avser att fasa ut är inte en ansvarsfull ekonomisk politik. Skatter har en starkt styrande effekt. Jobbskatteavdraget och RUT har skapat 150 000 jobb och koldioxidskatten har kraftigt dämpat Sveriges utsläpp jämfört med övriga världen. Skatter ska användas med gott omdöme och för samhällets bästa och inte på ett opportunistiskt och ett symbolpolitiskt sätt.

Det är oklart vilka problem som skatten som regeringen avser att införa i praktiken kommer att lösa. Plasten som förekommer i haven är ett stort miljöproblem. Även i den svenska naturen är nedskräpning från plast ett problem, om än i mindre utsträckning. Det är dock inte utrett i regeringens förslag i vilken mån en skatt på plastbärkassar kommer att ha tydlig effekt på den nedskräpning som i dag sker. Forskning visar att 95 procent av plastutsläppen i världshaven kommer från tio flodsystem i Asien och Afrika. Svenska plastpåsar används främst till soppsåsar och förbränns.

Konjunkturinstitutet har pekat på att skatten på plastbärkassar troligtvis inte kommer att leda till minskad nedskräpning, liksom risken för ökad användning av påsar som är sämre för miljön ur framför allt ett klimat- eller resurshushållningsperspektiv. Politiken

kan göra mer när det gäller att motverka nedskräpning, men det bör ske genom åtgärder som har tydlig effekt på det angivna problemet och inte medför så pass skadliga bieffekter.

Skatten är dessutom olyckligt utformad eftersom den inte gör skillnad på om plastbärkassen har fossilt ursprung eller är tillverkad av förnybart material. Därmed är skatten illa utformad som styrmedel för att minska användningen av just fossila material, speciellt när data pekar på att 75 till 80 procent av alla plastbärkassar som tillverkas i Sverige är fossilfria. Skattens utformning är anmärkningsvärd givet att många företag har gjort stora investeringar för att ta fram nya plaster som är bättre för miljön samtidigt som stora delar av den svenska handeln gemensamt och systematiskt arbetar mot målet att plastbärkassar som säljs i dagligvaruhandeln enbart ska vara av förnybar eller återvunnen plast.

Moderaterna anser att regeringens föreslagna skatt är en dåligt utformad och skadlig punktskatt som inte bör införas av angivna skäl. Skatter på miljöskadliga produkter och utsläpp är nödvändigt men måste vara väl avvägda och effektfulla. För att få bukt med problemet med exempelvis mikroplaster bör i stället exempelvis investeringar i avancerad reningsteknik i reningsverken komma på plats som kan rena läkemedelsrester, mikroplaster och andra gifter.

Regeringen har också använt de skatter som beslutas genom särpropositioner, även i de fall de behandlas under 2020, för att permanent höja utgifterna för exempelvis friår, extratjänster, ineffektiva klimatbidrag och byggsubventioner. Ifall förslaget om skatt på plastbärkassar inte införs bör exempelvis ovannämnda utgifter, eller andra utgifter som ökat kraftigt under de senaste åren, såsom biståndet, justeras i vårändringsbudgeten för att uppnå budgetneutralitet.

Niklas Wykman (M)

Helena Bouveng (M)

Kjell Jansson (M)

Boriana Åberg (M)

Fredrik Schulte (M)